

Z E D N E

Náleží notáři ve vlastní právní věci odměna podle advokátní sazby? O této otázce bylo zde pojednáno v posledním čísle; pisatel hájí názor záporný, uváděje rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu a své vlastní důvody.

Nelze s ním však souhlasiti.

Není divu, že soud dospěje k mylnému závěru, aplikuje-li ustanovení (§ 42 odst. 1 c. ř. s.), které s věcí nemá co činiti. Ale dokazovati, že notář ve vlastní věci nemá nárok na to, nač advokát, a odvolávati se při tom právě na předpis, podle něhož notář i ve vlastní věci je postaven na roveň advokátu (§ 28 c. ř. s.) — to je skutečně klasický argument. Víme-li však, že právě specialista pro věci notářské u býv. rakouského nejvyššího soudu měl pro nás, mírně řečeno, jen urážky (dokud byl advokátem), při jejichž čtení žasneme, jak něco takového mohlo býti otištěno — rozumíme hned lépe celé té judikatuře.

Náš nejvyšší soud, jenž jistě požívá důvěry nás všech, neměl asi ještě příležitost otázkou tou se zabývat, neboť dovolací rekurs do útrat od roku 1914 není přípustný (§ 538 c. ř. s., § 78 ex. ř.); musilo by tedy jíti o věc, v níž by se notář sám zastupoval a kterou by meritorně řešil nejvyšší soud, jenž by zároveň rozhodl o útratách (na př. na dovolání notářovo, jemuž by vyhověl).

Sděliv nám onen rakouský judikát a pohřešiv judikaturu československého nejvyššího soudu, dává pisatel výraz svému právnímu přesvědčení, že notář, na rozdíl od advokáta, ve vlastní věci má nárok pouze na kolky a papír — jako laik.

Nebudu zde jeho názory vyvracet: byly již vyvráceny. Odkazuji na vývody Eisingerovy, Müllerovy a — že jsem tak smělý — také na svůj článek, uveřejněný v dubnovém a květnovém sešitě Soudcovských listů.

Zde bych chtěl říci aspoň toto: Stěžujeme si, a to právem, že isme již řadu let soustavně degradováni. Nuže, není to zajímavé, dokazuje-li se nám v našem vlastním časopise, že zákonodárce — patrně aby nás od pp. advokátů zřetelněji odlišil — pryč nás, rovněž právní zástupce z povolání, se stejným akademickým vzděláním, »orgány státu«, postavil do jedné řady s laiky a pokoutníky?

Tuto insinuaci měl by náš zákonodárce už jednou odmítnouti. Rakouský zákonodárce učinil tak již dávno. (Bundesgesetzblatt 305/23. Jen mimochodem podotýkám panu pisateli, že takového plichtění právníků norem — aby totiž dával ustanovení o notářích do advokátního tarifu (notář by přišel do advokátního tarifu jako Pilát do kreda) nebo zase předpis o sporech a advokátních útratách do notářského tarifu — zůstal rakouský zákonodárce dalek.)

V Rakousku není tedy už o tom sporu, že notář i ve vlastní věci má nárok na tytéž útraty, co advokát. U nás, to se rozumí, sporné to je, a zatím co názor, pro nás ponižující, odmítali a odmítají sami soudcové (Eisinger, Z. f. Notariat 1907, týž autor v témž časopise 1910, Müller v Soudcovských listech 1932), najde se příslušník notářského stavu, který jej hájí. K tomu netřeba dalších poznámek. E. Ch.

Náleží notáři ve vlastní právní věci odměna podle advokátní sazby? S náhledem projevovým v čísle 5, že notáři nenáleží ve vlastní věci odměna dle sazby, nemůže jistě souhlasiti žádný notář, zejména který jest odkázán na spornou agendu. Argumentace toho článku jest: advokátní sazba obsahuje ustanovení, že ve vlastní věci advokát má nárok na odměnu dle sazby, notářská sazba takového ustanovení nemá, tedy notář nemá nároku na odměnu, argumentatio a contrario, ale mnohem bližší jest výkladu analogického dle §u 7 obč. zák., protože prvá argumentace přehlíží ustanovení §u 42/II civ. řádu, podle kterého notář zastupující ve sporné věci má nárok na odměnu podle sazby. Tento předpis při řešení otázky nesmí býti opomenut, protože jím právě odůvodněna jest analogie. Mimo to notářský tarif dle povahy věci nemůže obsahovati odměnu za úkony v procesech. Má tedy notář ve vlastní věci nárok na odměnu dle sazby. Stejně učil prof. Ott.

Nejvyšší soud nemůže tuto otázku řešiti vzhledem k předpisu §u 528, jak upraven byl po vydání nálezů v článku citovaných.

Ve schůzi notářské komory v Praze, konané dne 27. května 1933, zvolen byl náměstkem presidenta komory pan JUDr. Jaroslav Ponec, notář v Praze-Žižkově a pokladníkem komory pan Jan Krajiček, notář v Berouně.

Přeložení. Ministr spravedlnosti přeložil notáře Ladislava Kunu v Týně n. Vlt. do Prahy-Dejvic, notáře Jana Vanička v Mirovicích do Ml. Boleslavě, notáře JUDr. Bohumila Kubra v Unhošti do Slaného, notáře Václava Šolce v Upici do Prahy-Podolí, notáře Hugona Kleckera v Mostě do Ústí nad Lab., notáře Lva Viktora Zinckeho v Jesenicích do Rumburku a notáře Hanuše Fischera v Plané do Chebu.

Jmenování. Ministr spravedlnosti jmenoval kandidáty notářství: Bohumila Galušku notářem v Praze-Košířích, Vladimíra Kaldu notářem v Praze-Hloubětíně, JUDr. Jaroslava Lichku notářem v Hluboké n. Vlt., JUDr. Viléma Glásla notářem v Kaplici a JUDr. Ludvíka Weinlicha notářem v Žacléři.

K otázce snížení notářských a advokátních tarifů zaslalo dne 2. t. m. ministerstvo spravedlnosti našemu spolku opis návrhu ministerstva zemědělství a Ústřední rady obchodnictva čsl. republiky. Ministerstvo zemědělství poukazuje na změny hospodářských a sociálních poměrů od roku 1923, kdy tarify byly naposledy upraveny, snížení platů veřejných zaměstnanců, pokles indexu tržby zemědělců, úpadek četných odvětví řemeslných i obchodních a velikou nezaměstnanost stavu dělnického. Porovnává, co případně za hodinu nebo půlhodinu soudci, projednávajícímu spor, se sazbov za výkon právního zástupce, stanovenou podle hodin resp. půlhodin, a poměr honorování této současné práce zdá se ministerstvu křiklavý; přitom však ministerstvo zemědělství nebere vůbec v úvahu, že onen plat zůstane soudci zcela čistý, beze srážek, a soudce jej může plně spotřebovati, neboť pro případ neschopnosti k práci resp. úmrtí jest i se svou rodinou pensijně zajištěn; naproti tomu notář musí ze své odměny krýt ohromnou dnes režii personální i věcnou (platy personálu a vysoká břemena sociální — nemocenské a starobní pojištění personálu —, nájemné z kanceláří, otop, osvětlování a úklid jich, telefon, amortisaci kancelářského nábytku, strojí a ostatního zařízení, pojištění proti požáru, krádeži, povinnému ručení, k výkonu praxe nutné sbírky zákonů, sbírky rozhodnutí a výbec odborné knihy a časopisy atd.), a platiti vysoké daně (výdělkovou, obratovou, paušál ze služebních smluv), a ani zbytek svého důchodu nemůže ztrávit, nýbrž musí z téhož pamatovati na zajištění výživy své a své rodiny pro případ své nevdělečnosti resp. smrti. A přitom často pracuje i bez odměny, zvláště dnes, kdy mnoho účtů musí odpisovati pro nedobytnost, nehledě ani k velmi četným bezplatným úkonům soudního komisařství. V dalším obírá se ministerstvo zemědělství pouze tarifem advokátním, zákonným i autonomním (za sepisování trhových smluv a i.), a navrhuje:

I. aby byly sníženy v dosavadním advokátním tarifu čís. 95/1923 1. položky 1—3, 8—10, 13 o 15%, 2. položka 4 o 20%, 3. položky 5, 6, 7 o 25%;

II. aby všechny úkony advokátské, pojaté do autonomního tarifu z r. 1920, spojené zejména se sepisováním trhových smluv, knihovních žádostí a podobně, byly pojaty do tarifu a stanovena odměna za jejich vyhotovení kromě hotových výdajů nevíšje 1% předmětu se stanovením nevyšší částky jako maximální.

Dále vyslovuje se přání, aby byly vrchními soudy vydány další normální tarify za výkony v jednoduchých a často se opakujících věcech.

V otázce našich tarifů obsahuje vyjádření ministerstva zemědělství pouze všeobecný, avšak nejasný poukaz: obdobně jest upraveni tarify notářské.

Vedle toho žádá však ministerstvo zemědělství změnu soudní praxe, podle které většinu pozůstalostí projednávají notáři, ačkoliv soudy mimo případy nekomplikanější mohly by snadno samy je projednati bez veliké ztráty času a tak ušetřiti pozůstalým veliké částky. Tento požadavek zdá se nám ovšem povážlivý v době, kdy i jednoduché spory se vlekou několik let, kdy knihovní výměry jsou nám dodávány za 6—14 měsíců, ačkoliv zákon výslovně nařizuje co nejrychlejší jich doručování, a podobně i ostatní agendy soudní trpí nedostatkem a přetížením soudců i ostatního soudního personálu. Kromě toho nebylo by zajisté spravedливо, aby náklady pozůstalostního řízení, které přece je vždy do jisté míry jen privátní věci dědiců, byly převalovány na veškeré občanstvo ve formě daní.

V závěru klade ministerstvo zemědělství velikou váhu též na novou úpravu odměn realitních kanceláří, kteréž nutno obdobně snížit a limitovati maximálními částkami.

Návrh ministerstva zemědělství zaslán současně předsednictvu ministerské rady a ministerstvům obchodu, vnitra a

unifikací. Celkově nelze však z téhož seznati, v čem jeví se naše notářské tarify vysokými, a proto nelze se o něm též přesně vyjádřiti.

Druhý návrh — Ústřední rady obchodnictva čsl. republiky — jde na celou věc energičtěji: ve stručném úvodním odůvodnění stěžuje si v obou dosavadních tarifech na »nezdravou tendenci opatřiti advokátovi resp. notářovi za každou cenu a při každé příležitosti jistou odměnu, třebaš nebyla odůvodněna ani námahou spojenou s výkonem ani podstatnou ztrátou času«, na »přehnaně vysoké bezpracné odměny, neodpovídající ani v nejmenším námaze a výlohám, spojeným s advokátními úkony«, a poukazuje na to, že v advokátních kancelářích, zvláště ve větších městech, dochází k značnému snižování režie následkem snižování platů zaměstnancům, a zvláště advokát. koncipientům, jichž jest nyní nadbytek. K platné notářské sazbě navrhuje »aspoň« tyto změny: na př. za sepsání listin dvoustranných mimo nejnížší položky do 1.000 Kč zásadně 0,3% z hodnoty s maximální hranicí 500 Kč (!), za listiny jednostranné 0,15%, nejvýše 300 Kč, za protesty do 10.000 Kč — 5 Kč, do 30.000 Kč — 6 Kč, za legalisace do 50.000 Kč — 3 Kč, přes 50.000 Kč maximálně 6 Kč, za valné hromady při společenské jistíně do 500.000 Kč — 50 Kč, do 10.000.000 Kč — 100 Kč a přes 10.000.000 Kč — 150 Kč, za tabulárky a obdobná podání 8—50 Kč, za úmrtní zápisy 4—12 Kč, za úplné provedení inventury a odhadu 8—60 Kč, za projednání pozůstalosti do 5.000 Kč 20—40 Kč, větších 50—500 Kč, a pod. Jak patrnó z těchto ukázek, musili bychom při této vekomyslnosti obchodnické korporace své kanceláře nutně ihned zavřítí, neboť příjmy by mohly tvořiti tak nejvýše 1/3 skutečné režie. Vždyť navržené sazby činí přibližně 2/3, ba dokonce pouhou polovici částek, které byly stanoveny notářským řádem v roce 1871, tedy před 62 roky a vyjádřeny ovšem v tehdejších vysoce hodnotných zlatkách. S dosavadním tarifem nelze tento návrh vůbec srovnávat. A s tímto návrhem přichází obchodnická korporace v době, kdy nejnntnější životní potřeby jsou proti tehdejší době stále 10—20krát dražší! Co by as řekli obchodníci tomu, kdyby organisace konsumentské jim chtěly diktovati, že jejich zisky směji činiti jen 2/3 nebo dokonce jen 1/2 předválečných částek, vyjádřených ovšem v dnešních méně hodnotných korunách.

Nepopíráme, že se poměry obchodu od r. 1923 změnily, naše tarify však nebyly nikdy tehdejší vypjaté konjunktury způsobeny, nýbrž zůstávaly za zisky obchodu daleko pozadu. Proto také nemůže toto snížení zisků býti důvodem ke snížení našich sazeb, zvláště ke snížení tak horentnímu.

Pisatel návrhu má ovšem podivné názory na instituci notářství i práci a zodpovědnost notářovu, jak zřejmé jest viděti z celého elaborátu; divíme se však, že taková korporace, jako Ústřední rada obchodnictva Československé republiky, mohla vůbec tak nepromyšlený a neuvážený projev podepsati a tím své jméno zdiskreditovati.

Jsmo přesvědčeni, že ministerstvo spravedlnosti zjistí si samo poměr dosavadních i dřívějších tarifů k tehdejším cenám existenčních potřeb a cenám nynějším, a dle toho zajídí pak další postup v této otázce. Hodnota práce notářovy proti dřívějšíku jistě nepoklesla, naopak, při dnešní spleti nových zákonů a jiných předpisů se stala naše agenda daleko komplikovanější a tím i obtížnější a zodpovědnější. Dr. F. J.

Z Úřadovny A Všeobecného pensijního ústavu v Praze. Ředitelství upozorňuje, že personální potřeba úřadovny jest na dohlednou dobu plně kryta, takže kolující zprávy o tom, že se přijímají nové síly neshodují se se skutečností. Jest tedy každé podávání žádostí o místa bezúčelné.

Správní výbor **Úřadovny Praha A** Všeobecného pensijního ústavu schválil ve své první řádné schůzi zprávu o činnosti úřadovny za rok 1932. Počet aktivních pojištěnců úřadovny činil ke dni 1. II. 1933 144.476, takže se jeví přírůstek vůči stavu z 1. II. 1932, kdy činil 143.200. Počet zaměstnavatelských účtů k 1. II. 1933 byl 26.936. Úřadovna má 17.031 důchodců, jimž vyplácí měsíčně cca Kč 9,213.000.—, na státním příspěvku z důvodu válečné služby měsíčně cca Kč 109.000.—. Za rok 1932 vplatila úřadovna na pojistných dávkách celkem cca Kč 136.678.000.—. V tom jsou zahrnuty též dávky dobrovolné, zejména podstatné vzrostlé podpory v nezaměstnanosti, na nichž bylo ve IV. čtvrtletí vyplaceno 1.859 osobám cca Kč 1.378.000.—. Podpory za celý rok 1932 činí cca 4.455.000.— Kč vůči 2.539.000.— Kč v roce 1931. Z důvodu započítání t. zv. nepojištěné doby vyplácí úřadovna toho času měsíčně cca Kč 1,687.000.— připadajících 10.644 důchodcům. Za nepojištěnou dobu bylo za rok 1932 vyplaceno celkem Kč 25.761.000.—. Žádosti aktivních pojištěnců za uznání nepojištěné doby zpra-

covávají se postupně a budou všechny vyřízeny během druhé poloviny tohoto roku. Nedoplatek na pojistném činil ke dni 31. prosince 1932 cca Kč 14,924.000.—. Jeho vymáhání setkává se namnoze s obtížemi, plynoucími z kritické doby, nicméně hledí správa úřadovny v rámci zákonitých předpisů svým členům vycházeti vstříc.

Oprava. Do článku »Placení daně dědické půjčkou práce« v minulém čísle vloudilo se při tisku několik nemilých chyb, rušících namnoze smysl textu, nikoliv vinou autora, jemuž se nedostalo korektury. Na str. 33 ve sloupci 2. řádka 22. zdola stůž místo »vyměňujícím« správně »vyměřujícím«; v řádce 16. zdola mezi »prospěch« a »placení« vynechána řádka, takže správně zní: »prospěch poplatníka, ale trvá na druhé straně placení...«; v řádce 14. zdola správně »půjčkou«; v řádce 8. zdola správně »neví-li, jak...«. Na str. 34 v řádce 23. shora mezi »prvém« a »může« jest doplniti na »prvém případě může«; v řádce 34. shora správně »278/15«. Dr. H.

Oprava. V článku »Nový zákon o změně poplatků« str. 37 ve sloupci prvém ve 21. řádce »do 14 dnů« má býti správně »do 40 dnů«.

Věstník kandidátů notářství.

14. řádná valná hromada Spolku československých kandidátů notářství konána byla v neděli dne 7. května 1933 v Re-presentačním domě v Praze.

Valnou hromadu zahájil o půl 10. hod. dopol. starosta spolku kol. Václav Macas, uvítav přítomné členy a z hostů pana ministerského radu K. Schrotze a tlumčív omluvení se a přání zdaru od p. ministra m. sl. Dra Josefa Kállaye, pp. presidentů notářských komor Dra Jaroslava Culíka, Dra Josefa Tognera, Emanuela Touše, p. vicepresidenta notářské komory pražské Dra Jaroslava Ponce, p. ministerského rady Františka Mrštiny, pp. notářů Dra Karla Lepšíka a Dra Antonína Mokrého, kolegy Dra Rudolfa Pótfaye z Užhorodu a německých kolegů Dra Josefa Pontze a Dra Antonína Nowaka za »Verein deutscher Notariatsanwärter für die čsl. Republik«.

Po té odevzdal starosta spolku předsednictví této valné hromady podle zachovávaného obyčeje kolegovi z Moravy, I. místostarostovi spolku Karlu Konečnému z Brna, kterýž zjistiv, že schůze tato byla řádně svolána a že přítomno dle presenční listiny celkem 38 členů, udělil slovo starostovi spolku, aby přednesl sdělení předsednictva.

Kol. starosta V. Macas stručně nastínil činnost spolku v uplynulém období, zmíniv se především o významné spolupráci spolku na tvoření osnovy nového notářského řádu, při čemž ocenil vřelými slovy nezištnou a neúmornou práci bývalého starosty Dra Františka Janatky, kterýž i po své resignaci loňského roku podané věnoval se se stejnou plíí spolkovým věcem, což bylo přítomnými přijato potleskem.

V záležitosti obsazení 6 nových míst notářských intervenoval starosta s jednatelem u ministerstva spravedlnosti a při této příležitosti projevil pan ministr spravedlnosti opětně živý zájem i pochopení pro stav kandidátů. Proti přijímání do praxe příslušníků z jiných stavů bylo vždy zakročováno, bohužel došlo během tohoto období k několika přestupům, neboť nebylo v našich silách prosaditi příslušnou změnu zákona a tak stav náš odkázán jest v této věci jediné na stavovské uvědomění pánů notářů a svépomoc. Vyhličky na rychlejší postup jsou malé, tím spíše, že místa notářská nelze rozmnožovati, jak by si mnozí snad přáli; v tomto směru spolek vždy měl na paměti neblahé účinky dalšího zřizování nových míst, jež by vedlo k nežádoucímu zproletarisování stavu.

Od čtení protokolu o minulé valné hromadě bylo na návrh kol. Dra Otakara Hanny upuštěno.

Z funkcionářů podal pak zprávu jednatelskou jednatel kol. Dr. Miroslav Haramule. V obšírné zprávě uvedl především povšechná data, týkající se složení výboru a jeho formální činnosti. S potěšením nutno referovati, že pravidelné schůzky, pořádané vždy prvou a třetí sobotu každého měsíce v kavárně Louvre v Praze, vykazovaly pravidelnou návštěvu a vynikaly živými debátami o věcech stavovských i z právní praxe. V záležitosti likvidace smutného případu rychnovského notáře, při níž střetly se zájmy kolegů pořadím nejstarších se zájmy a ctí celého stavu, usnesl se výbor vzhledem k výjimečnosti případu ztotožniti se pro tento případ s řešením, navrženým rozhodujícími činiteli, a upustiti pouze pro tento případ od trvání na zásadě neidělší praxe notářské, kterou spolek vždy zastává.

Otázka obsazení nových šesti míst notářských (4 v Praze, po 1 ve Slaném a v Ml. Boleslavi) postoupila již tak daleko, že konkursy byly ukončeny a jmenování dlužno v nejbližší době očekávat. Spolek žádal, aby alespoň dvě z nových míst pražských obsazena byla kandidáty s praxí pražskou, odůvodniv toto stanovisko věcnými důvody, shrnutými v memorandu podaném ministerstvu; výsledek intervence bude ovšem znám až po obsazení míst. S rozhodností nutno zdůraznit, že při řešení těchto ožehavých otázek nepostupoval spolek nikdy jednostranně, vždy bylo důkladně uvažováno o skutečné potřebě nového místa i o tom, aby nebyly poškozeny zájmy notáře v místě již ustanoveného.

Osnova nového notářského řádu vstoupila již do stadia konečného, svolána anketa k jejímu projednání a konečné redakci. O osnově bylo debatováno zejména na výborové schůzi dne 16. července 1932, na níž podal zevrubný referát kol. Dr. František Janatka.

Cíle styky udržovány byly s odbočkou moravskou, se spolkem německých kandidátů notářství a se Spolkem notářů čsl. Rovněž s kolegy slovenskými a z Podkarpatské Rusi navázal výbor opětovně styky u příležitosti stížností, které podali kolegové Vladimír Navrocký a Rehoř Savčinský ohledně obsazení substitucí a obsazení notářského místa v Berehově. Poněvadž se však výboru nedostalo potřebných a zevrubných dat a informací, nebylo možno vystoupiti na obranu jistě oprávněných požadavků kolegů slovenských a podkarpatských.

Během roku jmenování byli notáři v Čechách 3 kolegové (Dr. Aldorí, Karel Riedl a Dr. Josef Nosek); počet členů spolku v Čechách činil 112.

Zevrubnou a informativní tuto zprávu vyslechli přítomní s opravdovou pozorností; zpráva byla pak jednomyslně přijata a schválena.

Pokladní zprávu podal pokladník kol. Dr. Jiří Křen; podle této zprávy jest stav pokladny uspokojivý.

Na to přednesli zprávu revisoři účtů kol. Dr. Karel Kašpar a za nepřítomného kol. Dra Štědrého kol. Dr. Otto Hýbl. Po jejich návrhu na udělení absolutoria bylo absolutorium výboru jednomyslně uděleno.

Zprávu odbočky spolku v Brně podal předsedající kol. místostarosta K. Konečný. Odbočka vyvinula v posledním období zvláště živou činnost, pravidelné měsíční schůze konány vždy po schůzích spolku notářů většinou v Brně, jedna uspořádána v Přerově a jedna v Olomouci. Odbočka hájila vždy co nejdůrazněji práv svých členů.

Poněvadž přibývalo velmi mnoho kandidátů-začátečnicků, upozornila odbočka na tento nezdравý stav notáře i presidenty komor a usnesla se na valné hromadě v Přerově dne 2. dubna 1933 konané požádati komory, aby notáři netrpěli pod osobní i disciplinární zodpovědností černé praxe a aby nepřijímali kandidátů bezplatně a s cizí praxí. Hledíc k potřebám obyvatelstva a značnému vzrůstu agendy v Brně a Mor. Ostravě, podala odbočka v září 1932 ministerstvu spravedlnosti odůvodněnou žádost za zřízení třetího místa notářského v Mor. Ostravě a za znovuobsazení osmého místa notářského v Brně. Z členů jmenování byli 3 kolegové notáři (Dr. Koudelka, Ferd. Hrdlička, Dr. Richard Tognier). Stav pokladny byl uspokojivý. Stav členů zůstal téměř stejný jako loňského roku, poněvadž nově zapsaní kandidáti za členy se nehlásí. V závěru svého referátu doporučuje kol. Konečný, aby do myslí příslušníků stavu vrátil se nutný klid a rozvaha.

Zpráva tato vylechnuta byla se zájmem a byla valnou hromadou jednomyslně přijata a schválena.

Po té předsedající poděkoval všem funkcionářům za jejich pečlivé zprávy i za jejich činnou spolupráci a udělil slovo kol. Dr. Františku Janatkoví, aby přednesl referát o osnově nového notářského řádu, připomenuv, že korreferát přednese kol. Dr. Eduard Chloupek.

Ve své přednášce úvodem zmínil se kol. Dr. Frant. Janatka o postupu prací na sdělování osnovy, jež nyní dospěly již do konečného stadia, a pak zvláště podrobně a jasným způsobem, svědčícím o dokonalé znalosti celé materie, o materiálních ustanoveních osnovy.

Ze zprávy Dra Frant. Janatky vyjímáme:

Osnova prodělala v tomto roce veliké změny, hlavně v důsledku toho, že osud její byl spjat s hotovou již osnovou řádu advokátního, a vzhledem k zamýšlenému společnému uzákonění obou osnov bylo nutno ji řádu advokátnímu, zejména po formální stránce, podle možnosti přizpůsobiti. Prvé vyhotovení této od základu přepracované osnovy došlo no-

tářských korporací dne 14. července 1932, tedy v době největších prázdnin, s krátkou lhůtou k vyjádření. Toto vyhotovení však obsahovalo přemnoho chyb a jiných nedopatření, a to nejen písarských a redakčních, nýbrž i věcných, a vůbec neslo tolik stop kvapné práce, že nemohlo býti vůbec vzato za základ projednávání osnovy. Proto připisem ze dne 7. října 1932, č. 45063/32 zaslalo ministerstvo spravedlnosti opravené vydání tohoto elaborátu. K témuž byly pak podány připomínky komor a spolků, náš spolek učinil tak společně se Spolkem notářů československých a pražskou notářskou komorou dne 2. listopadu 1932. Na to pod č. j. 5868/33—11 rozeslán ministerstvem všem zúčastněným činitelům stručný přehled podaných připomínek a svolána anketa, kteráž konala se za velmi četné účasti v ministerstvu spravedlnosti dne 16. února 1933. Tohoto jednání, jemuž předsedal referent min. rada Mrština, zúčastnili se za náš spolek starosta kol. Macas a referent kol. Dr. Frant. Janatka. Dopisem ze 17. února 1933 č. j. 13080/33—11, doručeným však až 23. března 1933, byl pak ministerstvem rozeslán všem účastníkům opis záznamu o výsledcích jednání. Na tento dopis reagovali jsme přípisem z 26. dubna 1933 zaslaným přímo předsedovi ankety, v němž navrhuje doplnění resp. přestylisování některých míst. Jedná se vesměs o úchytky podřadnějšího rázu, najmě redakční a stylistické. Podle dosavadních proposit má se konati před dáním osnovy do připomínkového řízení ještě jedna anketa zájemců za předsednictva páně ministru, jež má rozhodnouti t. zv. vyhrazené otázky, totiž:

a) všeobecné požadavky všech notářských korporací: aby vláda jmenovala notáře a určovala počet a sídla úředních míst, obligatorní doktorát jako u stavu advokátního, zavedení čtyřleté obligatorní přípravné praxe u notáře, pouze podpůrně nahrazování zkoušky notářské zkouškou advokátní či soudcovskou, když by nebylo žadateli se zkouškou prvou, rozšíření opatření proti pokoutníkům podle § 153 v tom směru, aby knihovní listiny a podání o hodnotě přes 10.000 Kč musily býti sepsovány notáři nebo advokáty, a konečně obnovení zákona č. 161/1921 resp. aspoň obligatorní projednávání oněch pozůstalostí notáři, jež vykazují hrubé jmění nejméně 10.000 Kč;

b) požadavky německých kolegů, aby notář nebyl označen jako orgán státu a aby byly zachovány malé komory, vedle nichž by však mohly býti zřízeny zemské komory (jimž by příslušely dozor na malé komory, uvolňování kaucí, kolektivní smlouvy, rozhodování o rekursech na pořádkové tresty, návrhy a posudky zákonů, disciplinární řízení, ustanovování zkušebních komisařů, rozhodování o přiměřenosti odměny a pod.), a konečně vrchní komora (jako třetí instance, které by též příslušely věci celostavovské jako společně věci zákonodárné, uzavírání obligatorních pojišťovacích smluv a pod.);

c) požadavky ministerstva spravedlnosti resp. vlády v otázce zabezpečení občanstva proti možným zpronevěřám a v otázce jazykové.

Z materiálních změn vytýkáme: nové upravení čl. IX. uvoz. ustanovení o tom, která právní jednání uzavřena býti musí před notářem, rozšíření vykonatelnosti na všechny notářské spisy, ve kterých se zjišťuje soukromoprávní povinnost, dále rozšíření přípravné praxe kandidátů na 5 let, z čehož nejméně 3 roky musí býti ztráveny v praxi u notáře, kdežto praxe soudní, advokátní a u fin. prokuratury se započítává pouze do doby 1 roku, praxe u stát. zastupitelství do 6 měsíců, různé cizí praxe úhrnem však nevíce do 2 let.

Nově upraveno zabezpečení notáře, jenž by se stal neschopným úřadovati a neměl dostatečného důchodu nebo jmění k výživě své a své rodiny.

Náměstky má ustanovovati komorní výbor sám, jeho ustanovení bude podléhati přezkoumání vrchním soudem, kterýž může ustanovení náměstka zrušiti. Ustanovení správce notářství ponecháno vrchnímu soudu. Ustanovení o stálém náměstku zachováno v rozsahu posledních osnovy. Dovolené notářů jsou podle osnovy značně rozšířeny.

V X. hlavě o kandidátech notářství škrtnut byl požadavek tělesného a duševního zdraví, kteréž mělo býti prokazováno podle návrhu veřejnými listinami; praxe počítá se od skutečného vstupu do kanceláře notářovy, je-li příslušná žádost podána do 8 dnů po té, na odmítnutí zápisu do seznamu kandidátů vyhrazen rekurs k nejvyššímu soudu, upraveny slib a legitimace kandidátů, dále zmocnění k samotnému vykonávání různých úkonů, zejména v oboru soudního komisařství, dále legalisací, vidimací a protestací, když notář jinak

je zaneprázdněn. Otázka zkoušky notářské není dosud uspokojivě vyřešena, bližší předpisy budou vydány asi vlád. nařízením.

Ve společných ustanoveních zařazeno též ochranné ustanovení proti pokoutníkům ve stejném rozsahu jako v osnově adv. řádu.

V druhé části poskytnuty úlevy pokud se týče unitatis actus, dále příbrání svědků, jakož i úplné nahrazení svědků při legalisacích zvláštní novou legitimací, kterou vydá notář.

Při notářských posledních pořízeních nahrazen dosavadní protokol notářským spisem.

Nově se zavádějí osvědčení, že více prvopisů téže listiny se shoduje a s účinky pro cizinu též affidavit. Legalisace mají být prováděny podle předpisů platných pro legalisaci soudem. Rozšířena působnost při dobrovolných odhadech a dražbách. Znovu navrhované předkládání opisů jednacích rejstříků komornímu výboru a povinné seznamenávání poplatků na soukromých listinách zrušeno.

Jiných změn proti dosud platnému stavu, které však byly již v dřívějších osnovách obsaženy, znova neuvádíme.

Referát kol. Dra Frant. Janatky vyslechnut byl s neobyčejnou pozorností a podal objektivní obraz o dnešním stavu osnovy.

Po té podal korreferát o osnově kol. Dr. Eduard Chloupek z Břeclavě. Ve svém referátu, pečlivě doloženém po stránce obsahové a dokonalém po stránce formální, podrobil osnovu přísné, avšak věcně kritice. Osnova nemůže stav náš uspokojiti, naopak v mnohém znamená krok zpět.

Zejména vytýká: Dosud platný notářský řád má 184 paragrafů a na normování legalisační činnosti notářovy místo se v něm našlo. Naproti tomu osnova má paragrafů přes půl třetí stovky, ale na úpravu této naší pomalu jediné činnosti, která nebyla zpřístupněna také jinému stavu, místa v osnově není. Tyto normy máme sháněti po jiných zákonech. Či má toto ustanovení osnovy hlubší smysl? Máme snad býti překvapeni ještě hůře než ve známé aktuáрске věci, rozšířením soudních předpisů o legalisační činnosti na osoby jiné? — Naprosto nevyhovuje i partie o projednání pozůstalosti. Aspoň jeden příklad: Podle osnovy, chtějí-li si strany projednati pozůstalost samy, musí to oznámiti soudu do 15 dnů po tom, kdy byly vyrozuměny, že věc byla přikázána notáři. Tedy soud má strany ke všemu ještě vyrozumět a poučit (k poučení jsou okresní soudy nejen oprávněny, nýbrž podle zákona přímo povinny), že sice prikazuje »ze zásady« pozůstalost notáři, ale že si to strany mohou vyříditi samy, že notáře na to nepotřebují, že je zbytečný! Přednášející upozorňuje, že uzákonění toho znamenalo by nejen snižování práce notářovy a jeho úřadu, nýbrž bylo by to přímo nadhánění pokoutníkům. — Zvláštní pozornost upoutal přednášející svou kritikou ustanovení notářského řádu o zastupování stran notáři ve sporných věcech. Podle osnovy civilního řádu soudního, na niž se osnova notářského řádu nyní odvolává, v místech, kde je více advokátů nežli jeden, smějí notáři zastupovati strany jen výjimečně, nemůže-li nebo nechce-li žádný z advokátů stranu zastupovati. Poněvadž osnova c. ř. s. normuje způsobilost notáře k zastupování, bude notář nucen, aby splnění těchto podmínek prokázal, t. j. aby místní advokáty jednoho po druhém obešel a každého se zeptal a každého také požádal, aby mu to černě na bílém potvrdil, že žádný z nich zastupování převzít nechce! A jak budeme provádět výmazy starých břemen, které dnes při depuracích provádíme žalobou? A kolik notářství bude zničeno nebo zrušeno jen proto, že do místa, v němž byl dosud jen jeden advokát, nastěhuje se druhý, třeba neschopný? Vědí páni notáři, kteří mají silnou spornou agendu v místech, kde jsou už nyní dva advokáty, co se na ně chystá?

Že v osnově nebylo k potřebám a významu našeho stavu přihlíženo se stejnou spravedlivostí, s jakou měřeno bylo stavům jiným, podává se ostatně i z toho, že ani podle nového řádu nemají býti notáři výlučnými vykonavateli agendy listinné a pozůstalostní, zato však vrchnost má míti dozor nad veškerou naší agendou, tedy nejen pozůstalostní, nýbrž i smluvní a spornou, pokud jí ovšem »žádny z advokátů převzít nechce«.

V závěru své řeči vyslovuje přesvědčení, že jak ministerstvo unifikací, tak i naše ministerstvo (míněno je min. spravedlnosti) a zvláště jeho nynější representant, který s takovou objektivností a energií zasazoval se za spravedlivé požadavky soudců, nepřipustí, aby druhý příbuzný stav, notářstvo, ve svobodném státě byl zbaven i té poslední trošičky svých práv, kterou mu nevzala ani zpátečnická monarchie.

Ve svém referátu shrnul kol. Dr. Chloupek všechny podstatné námitky proti osnově; poněvadž referát má býti jako samostatný článek uveřejněn v »Českém Právu«, postačilo vytknouti na tomto místě aspoň některé myšlenky jeho přednášky, jež odměněna byla spontánním potleskem všech přítomných.

Dr. Frant. Janatka poděkoval kol. Dru Chloupkovi za jeho krásný referát a navrhl, aby referát tento byl otištěn v »Českém Právu« a aby podán byl jako pamětní spis spolku našeho ministerstvem spravedlnosti a unifikací, s čímž kol. Dr. Chloupek projevil souhlas a což bylo valnou hromadou jednomyslně přijato.

K návrhu kol. Dra Křena usnesla se pak valná hromada na tom, aby členský příspěvek ponechán byl v dosavadní výši. Na to byla schůze na 5 minut přerušena.

Po přestávce zahájil předsedající kol. K. Konečný schůzi a dal provésti volbu nového výboru aklamací. Vesměs jednomyslně zvoleni byli:

Starostou kol. Václav Macas z Prahy XII., I. místostarostou kol. Karel Konečný z Brna, II. místostarostou kol. Dr. Otakar Hanna, členy výboru kolegové z Čech Dr. Antonín Černý z Říčana, Dr. Miroslav Haramule z Prahy II., Dr. Anděla Kozáková z Prahy II., Dr. Jiří Křen z Prahy XII., a Dr. Alois Žofka z Prahy XVI., a kolegové z Moravy Dr. Eduard Chloupek z Břeclavě, Dr. František Skřivánek z Brna a Dr. Šromota z Olomouce, náhradníky členů výboru z Čech kolegové Dr. Josef Mošuta z Nymburka a Dr. Otto Černý z Libně, z Moravy kol. Fr. Vallin z Přerova.

Revisory účtů zvoleni kolegové Dr. Karel Kašpar z Nuslí a Dr. Tomáš Plšek z Moravy.

Po děkovném projevu kol. starosty přikročeno bylo k projednávání volných návrhů.

Výbor podává návrh, aby do pracovní komise, která podle usnesení řádné valné hromady sboru notářů v Praze dne 30. dubna 1933 konané má vypracovati návrh jednotného jednacního řádu notářského, vysláni byli za kandidáty notářství kolegové Dr. Frant. Janatka, Václav Macas a Dr. Alois Žofka a jako náhradník kol. Dr. Miroslav Haramule.

Tito výborem navržení kolegové byli valnou hromadou jednomyslně přijati.

V debatě, která se o tomto bodu rozpředla, upozornil kol. starosta, že komise bude se zabývat v první řadě návrhy na nové upravení vedení notářských deposit a návrhem na založení fondu garančního. Živé debaty zúčastnili se jmenovitě kolegové Dr. Hýbl, Dr. Hanna a Dr. Frant. Janatka. Kol. Dr. Hýbl postavil se jménem kolegů moravsko-olomouckých zásadně proti zřízení podobného fondu a doporučuje zůstavení revisí komorních. Dr. Janatka zdůraznil, že proti defraudacím nutno hledati především nápravy preventivní v přísném dozoru, spoluzodpovědnosti revisorů, v podpůrném ručení manželky, upozornil však na to, že ministerstvo na zřízení garančního fondu trvá.

Dalším bodem jednání byl volný návrh kol. Dra Josefa Mošuty, aby valná hromada usnesla se doporučiti všem příslušným činitelům, též pražské notářské komoře, jejíž sekretariát vydal seznamy kandidátů pro Čechy, aby činěn byl rozdíl při započítávání cizí praxe mezi kandidáty, kteří s takovou praxí vstoupili k notářství před známým usnesením kollegia notářů z dubna 1930 a těmi kandidáty, kteří s takovou praxí vstoupili až po onom usnesení, v tom smyslu, aby prvním byla započtena praxe celá. Zdůrazňuje, že ti, kdož vstoupili do praxe notářské před oním usnesením, jednali bona fide, důvěřující v nabytá práva a v započítatelnost celé praxe, a uvádí, že je nebezpečno zvykat si na zpětnou platnost zásad, jak se bohužel někdy děje. V debatě bylo zejména zdůrazněno, že to bylo samo ministerstvo spravedlnosti, které v dřívější osnově nejen cizí praxi plně započítávalo, nýbrž stanovilo jí dokonce povinnou a že učinilo tak v přesvědčení, že ku správnému vykonávání úřadu notářského jest této praxe zapotřebí, neboť k notáři obracejí se lidé jako ke svému důvěrníku o poradu ve všech záležitostech právních, tedy nikoli jen v nesporných. Kol. starosta prohlásil, že spolek neměl vlivu na sestavení letošního seznamu kandidátů pro Čechy, a upozornil na to, že seznam tento není oficielním. Návrh kol. Dra Mošuty byl přijat a výboru uloženo, aby působil ve smyslu přijatého návrhu.

Velmi živá debata rozpředla se pak o volném návrhu Odbočky spolku čsl. kandidátů notářství v Brně, kteráž předložila valné hromadě k uvážení náměty kolegů Dra Hýbla a Dra Chlouпка na uzákonění věkové hranice pro úřadování notářů.

Kol. Dr. Hýbl formuloval svůj návrh na příslušnou změnu zákona v tom smyslu, že notář, který by dosáhl 70. roku fyzického věku, byl by povinen vzdáti se úřadu. Pakliže jej zastával nejméně 30 roků, byl i ne nepřetržitě; pro případ, že by při dosažení 70. roku dosud po 30 roků úřadu nezastával, prodloužila by se hranice věková o dobu do 30 roků scházející. V obsírném odůvodnění zdůrazňuje se především nutnost, aby mladá generace dostala se dříve k samostatnému úřadování a odpovědnosti, čímž by stav sám i kvalitně i morálně jen získal.

Dr. Chloupek pak ve svém návrhu uvádí, že nutno se domáhati novelisace §u 19 not. řádu zákonem tohoto obsahu: »Úřad notáře zaniká dosažením 75 let. Zákon vstoupí v platnost zároveň se zákonem o pojištění notářů, neipozději však uplynutím jednoho roku ode dne, kdy byl vyhlášen.« V zevrubném odůvodnění v podstatě uvedl, že v žádném ze svobodných povolání akademických nevyskytuje se zjev, že generace nejstarší, která měla v míře dostatečné a v časovém rozpětí značně dlouhém možnost splnit svůj úkol, brání mladým silám, aby zaujaly svá místa. Také stát pochopil, že jen úředník ve věku, kdy má ještě určitou duševní svěžest a tělesnou odolnost, může vyvinouti onu pracovní energii, již k správnému vykonávání úřadu je třeba a stanovil proto poměrně nízkou věkovou hranici, po jejímž překročení jest oprávněn, aby úředníka úřadu bez dalšího zprostil. Naproti tomu dlužno uznati, že pouhé dosažení určité věkové hranice nemůže býti důvodem, aby kterýkoliv občan, tudíž také notář, byl zbaven možnosti se živit a vydan nouti, není-li pro své stáří náležitě zaopatřen. A právě náš mladý stát, který chce býti ke všem stavům stejně spravedlivý a o němž jsme s hrdoostí říkali, že bude mezi evropskými státy v sociálním zákonodárství první. nesmí dopustiti, aby se trvale octl za státy mnohem menšími a chudšími, tím méně, když uspokojení tohoto spravedlivého požadavku nestojí státní pokladnu ani haléře a když zákonodárce může příklad, který jinde se osvědčil, prostě přizpůsobiti našim poměrům a jej následovati. Poukazuje k tomu, že notářstvo rakouské, čítající 335 notářů a 165 kandidátů notářství, hned v prvním roce, kdy nové pojištění bylo zavedeno (1926), musilo podporovati 130 osob, z toho 125 vdov po notářích a kandidátech notářství. A učinilo tak bez nejmenší podpory ze strany státu, samo se domáhajíc uzákonění tohoto pojištění. A notářstvo československé počtem četnější a majetkově silnější, jehož úspory nebyly inflací znehodnoceny, naopak deflací zhodnoceny, neuživilo by 10 až 20 svých nemajetných příslušníků? Přednášející poukazuje i na morální význam navrhovaného zákona. Ježto případy, že by některý notář vzdal se i ve vysokém věku dobrovolně svého úřadu jsou tak vzácné, že nelze je vůbec bráti v úvahu, uvolňují se notářským kandidátům místa notářská pouze jedním z těchto dvou způsobů: buď musí čekati až 80 a 90letí notáři, kteří notářská místa mají obsazena a neresignují, zemrou, což je ponižující jak pro kandidáty tak i pro notáře samé a stavu notářského naprosto nedůstojné. Anebo některý notář, jenž pro vysoké stáří nebo chorobu nemůže již úřad vykonávati, jest donucen k resignaci; pak, nemá-li nastřádané jmění, hledí vstříc nouzi. Navrhovaná úprava odstraňuje tento nemorální a nesociální stav.

Oba návrhy upoutaly k sobě zaslouženou pozornost. Dr.

Janatka v debatě oba návrhy uvítal, upozornil však na to, že osnova notářská pamatuje na notáře neschopné (i po stránce majetkové) a že navrhovaná úprava narážeti bude případně na zastánce práv nabytých. Také on zdůraznil, že celou věc nutno řešiti současně s uzákoněním pensijního pojištění notářů. Dr. Hýbl poukazuje na to, že ustanovení osnova o odstraňování přestárých, nezpůsobilých již notářů svádělo by k denunciacím, ale zejména k bezdůvodnému podezírání z denunciací, které by bylo na denním pořádku a poukazuje na konkrétní případ bezdůvodného ostouzení notářského koncipienta, na Moravě dobře známý. Dr. Chloupek doporučuje ještě, aby se věc projednávala společně s notáři, neboť jen dohoda a společný postup s notáři je předpokladem pro klidný a zdárný vývoj této otázky.

Na návrh kol. Dra Janatky usnesla se valná hromada, aby tyto náměty kolegů Dra Hýbla a Dra Chloupka byly příkázány výboru.

Spontánně přijat pak návrh kol. Dra Janatky, aby ze jmění spolkového upsáno bylo 5.000 Kč (t. j. přes polovinu jmění) na půjčku práce.

Po pozdravném projevu kol. Navrockého, jenž byl přítomnými aklamován s ujištěním, že kolegům slovenským a podkarpatoruským dostane se od nás vždy zastání, ukončil o 1. hod. odpol. předsedající tuto neobyčejně zdařilou valnou hromadu, konstatovav, že valná hromada vynikala nejen vysokou úrovní námětů na ní projednávaných, ale že i po stránce stávkové podala důkaz o naší uvědomělosti a smyslu pro věcné chápání našich úkolů, práv i povinností. Dr. Ž.

»Daňová a bilanční revue« čis. 4—5 z roku 1933 přináší mezi jinými následující pro poplatníky zajímavé články: Dr. V. Kabesch: Podléhají podpory daní důchodové a rentové? — Dr. Z. Nešpor: Příslušenství podrobené dávce z přírůstku hodnoty nemovitostí. — Ing. a JUDr. V. Hřivna: O přičímách vzniku nedoplatků daní přímých a daně z obratu. — Dr. Zahradka: Vinkulace, devinkulace a revinkulace čisl. stát. dluhopisů. — Fr. Dejmek: Rentová daň z úroků a dividend cizozem. cenných papírů. — -y-: Podání a jejich přílohy ve věcech daňových, poplat. a celních. Pokračování. — Povinnost obchodních jednatelů ke všeobecné dani výdělkové. Dále nejdůležitější vynesení ministerstva financí a zemských finančních úřadů z poslední doby. Zákony, nařízení a povšechné pokyny. Redakce a administrace Praha XII., Slezská 13.

25letý not. solicítátor se 7letou praxí,

dobře zapracovaný, rychlý pracovník, hledá místo. Laskavé nabídky p. notářů p. zn. »Rychlý pracovník« do adm. t. listu.

Tiskárna Union ve Sl. Ostravě vydala vzorce pro **dopisy** (s kopiemi) **advokátů (notářů)**, kterými oznámí straně, kde a kolik **poplatků** má zaslat hotově bez předpisu.

Objednávky u tiskárny.

PAPÍR PITŠ PRAHA JEN JUNGMANNOVA 14

dodává veškeré potřeby pro notářské, advokátní a soudní kanceláře. — Papíry kancelářské, konceptní, dokumentní, dopisové, obálky, viněty, papírky a oplatky na suché pečetě, razítka, pečetička, nitě k šití aktů atd. — **Veškeré tiskopisy** v řeči české i německé na skladě.

Kolekce vzorů zdarma obratem.

TELEFON 23815.

TELEFON 23815.